

Elektron o'quv resurslarini yaratish bosqichlari.

Abduraximova Xilolaxon Abdurashid qizi
Qo'qon davlat universiteti 3-kurs talabasi
Ikromov Muhammad Anasxn Xakimjon o'g'li
Qo'qonDU San'atshunoslik kafedrasida dotsenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada elektron o'quv resurslarini yaratishning asosiy bosqichlari, ularni ishlab chiqishda qo'llaniladigan pedagogik va texnologik yondashuvlar yoritilgan. Maqolada elektron ta'lim resurslarining maqsad va vazifalarini belgilash, o'quv materiallarini tanlash, dizayn va struktura yaratish, multimedia vositalaridan foydalanish hamda zamonaviy dasturiy vositalarni qo'llash masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, elektron o'quv resurslarining ta'lim sifatini oshirishdagi ahamiyati, ularning afzalliklari va yaratish jarayonida uchraydigan muammolar haqida fikr yuritilgan. Elektron ta'lim texnologiyalarini amaliyotga keng joriy etishning dolzarbligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: elektron o'quv resurslari, multimedia texnologiyalari, masofaviy ta'lim, interaktiv ta'lim, pedagogik texnologiyalar, elektron darslik, videodars, axborot texnologiyalari, ta'lim samaradorligi, mustaqil ta'lim.

Elektron o'quv resurslarini yaratish zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Bunday resurslar ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, o'quvchilarning mustaqil bilim olish ko'nikmalarini rivojlantirish hamda darslarning interaktivligini oshirishga xizmat qiladi. Elektron o'quv resurslarini yaratish bir necha bosqichlarda amalga oshiriladi.

1. Maqsad va vazifalarni belgilash

Dastlab elektron resursning maqsadi aniqlanadi. Resurs qaysi fan yoki mavzu uchun mo'ljallangani hamda undan foydalanish usullari belgilanadi.

Masalan:

- a) nazariy bilim berish;
- b) amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish;
- c) bilimlarni nazorat qilish;
- d) mustaqil ta'limni yo'lga qo'yish.

2. O'quv materiallarini tanlash

Elektron resurs uchun kerakli matnlar, grafik materiallar, videolar va animatsiyalar yig'iladi. Materiallar ilmiy jihatdan to'g'ri, tushunarli va o'quv dasturiga mos bo'lishi lozim.

3. Dizayn va struktura yaratish

Elektron resursning tashqi ko'rinishi va tarkibi foydalanuvchi uchun qulay bo'lishi kerak. Matn, rang va grafik elementlar uyg'unligi muhim ahamiyatga ega.

Yaxshi dizayn quyidagi talablarga javob berishi kerak:

- soddalik;

- tushunarlilik;
- estetik ko'rinish;
- qulay navigatsiya.

4. Multimedia vositalarini joylashtirish

Multimedia elementlari ta'lim samaradorligini oshiradi. Video, audio va animatsiyalar murakkab mavzularni oson tushunishga yordam beradi.

Masalan:

- videodarslar;
- 3D modellar;
- animatsion jarayonlar;
- interaktiv testlar.

5. Dasturiy vositalardan foydalanish

Elektron o'quv resurslarini yaratishda turli dasturlardan foydalaniladi:

- Microsoft PowerPoint;
- Adobe Photoshop;
- Camtasia Studio;
- Moodle platformasi;
- Canva;
- Articulate Storyline.

Mazkur dasturlar yordamida zamonaviy va interaktiv ta'lim resurslari yaratiladi. Elektron resurslarni ishlab chiqishda pedagogik talablar muhim o'rin tutadi. Resurs o'quvchilarning yosh xususiyatlari va bilim darajasiga mos bo'lishi kerak.

Asosiy pedagogik talablar:

- ✓ ilmiylik;
- ✓ tushunarlilik;
- ✓ izchillik;
- ✓ interaktivlik;
- ✓ mustaqil ishlash imkoniyati.

Shuningdek, elektron resurs o'quvchini faol fikrlashga undashi va uning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishi lozim.

Elektron o'quv resurslari ta'lim sifatini oshirishda muhim vosita hisoblanadi.

Ularning afzalliklari quyidagilardan iborat:

- ✚ ta'lim jarayonining ko'rgazmaliligini oshiradi;
- ✚ o'quvchilarning qiziqishini kuchaytiradi;
- ✚ masofaviy ta'lim imkonini yaratadi;
- ✚ mustaqil ta'limni rivojlantiradi;
- ✚ bilimlarni tezkor nazorat qilish imkonini beradi.

Ayniqsa, pandemiya davrida elektron ta'lim resurslarining ahamiyati yanada ortdi. Onlayn platformalar orqali ta'lim jarayonini uzluksiz davom ettirish imkoniyati yaratildi.

Elektron o'quv resurslarini yaratishda uchraydigan muammolar

Ta'lim jarayonida quyidagi muammolar uchrashi mumkin:

- ❖ texnik vositalarning yetarli emasligi;
- ❖ internet sifati pastligi;

- ❖ pedagoglarning IT ko'nikmalari sustligi;
- ❖ sifatli elektron resurslar yaratish uchun vaqt talab qilinishi.

Mazkur muammolarni hal qilish uchun pedagoglarning axborot texnologiyalari bo'yicha malakasini oshirish hamda zamonaviy texnik bazani rivojlantirish zarur. Elektron o'quv resurslarini yaratish zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Multimedia va axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali ta'lim samaradorligini oshirish, o'quvchilarning mustaqil bilim olish ko'nikmalarini rivojlantirish mumkin. Elektron darsliklar, videodarslar va interaktiv platformalar ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Shu sababli elektron o'quv resurslarini yaratish metodikasini takomillashtirish va amaliyotga keng joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov U. Elektron ta'lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan, 2022.
2. To'xtayev B. Pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlar. – Toshkent: Tafakkur, 2021.
3. Rahmonov R. Axborot texnologiyalarini ta'limda qo'llash. – Toshkent, 2020.
4. Eshmurodov S. Elektron o'quv resurslarini yaratish asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2021.
5. Nilufarkhan, Q., & Dildorakhan, A. (2022). Theoretical foundations of the history of applied arts of Uzbekistan. In E Conference Zone (Vol. 1, pp. 12-13).
6. Qosimova, N. (2022). Goals and objectives of creative thinking in the course of the lesson. *Educational and Pedagogical Sciences*, 14(7), 2167-2170.
7. Solijon o'g'li, Q. B. Carpentry Schools-Applied Art Foundation Of Development. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 945-949.
8. Sharifjon o'g'li, H. S. (2026, April). UMUMTA'LIM MAKTABLARINING 5-SINF TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA "O'ZBEKISTON RASSOMLARI" MAVZUSIDA RASM ISHLASH METODIKASINI O'RGATISH. In *International Conference on Education, Psychology and Humanities* (Vol. 1, No. 4, pp. 147-151).
9. Sharifjon o'g'li, H. S. (2026, April). ZAMONAVIY CHIZMACHILIK DARSLARINI TASHKIL ETISHDA IJTIMOIIY FALSAFANING AHAMIYATI. In *International Conference on Education, Psychology and Humanities* (Vol. 1, No. 4, pp. 152-160).
10. Kasimova, N. M. K. (2022). Representatives of the Kokan School of Coppersmithing, Glorifying the National Craft. *RegiINTERNATIONAL JOURNAL ON ECONOMICS, FINANCE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT*, 4(11), 86-90.
11. Qosimova, N. (2022). IN FINE ARTS AND DRAWING LESSONS. USING CASE STAGE EDUCATIONAL TECHNOLOGY." Scienceweb academic papers collection.
12. Qosimova, N. (2022). Goals and objectives of creative thinking in the course of the lesson. *Educational and Pedagogical Sciences*, 14(7), 2167-2170.